

Jämställdhet inom utbildning och forskning

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande 39 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2000, vilka tar upp jämställdhetsfrågor inom utskottets olika beredningsområden.

Motionsyrkandena avser bl.a. jämställdhetsarbetet i skolan, åtgärder mot sexuella trakasserier i skolan, träning i självförsvar för flickor, könsfördelningen inom vissa högskoleutbildningar, jämställdhetslagstiftning för studenter, likvärdiga villkor för kvinnor och män inom högre utbildning och forskning, tillsättningar av professurer samt genusperspektiv i vårdutbildningar och lärarutbildningen.

Utskottet föreslår avslag på samtliga motionsyrkanden, bl.a. med hänvisning till åtgärder som vidtagits på nationell nivå för att stödja och stimulera det lokala jämställdhetsarbetet i skolan, till pågående utredningsarbete och till pågående beredning inom Regeringskansliet med anledning av lämnat utredningsförslag.

I betänkandet finns reservationer på olika punkter från samtliga partier utom Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	5
Utskottets överväganden	6
Jämställdhetsarbetet i skolan	6
Åtgärder mot sexuella trakasserier i skolan m.m.....	8
Rekrytering av kvinnor och män till högre utbildningar.....	10
Studenterna och jämställdhetslagstiftningen.....	11
Likvärdiga villkor för kvinnor och män inom högre utbildning och forskning.....	12
Utbildning och forskning i ett genusperspektiv	14
Andra motionsyrkanden	15
Reservationer.....	16
1. Jämställdhetsarbetet i skolan, m.m. (punkterna 1 och 10) – m, c, fp.....	16
2. Träning i självförsvar för flickor (punkt 3) – v.....	17
3. Dimensionering av utbildningsplatser i högskolan (punkt 5) – c, fp.....	17
4. Jämställdhetslagstiftning för studenter, innefattande skydd mot sexuella trakasserier (punkt 6) – kd.....	18
5. Likvärdiga villkor för kvinnor och män inom högre utbildning och forskning (punkt 7) – m	18
6. Genomgång av de senaste årens professorstillsättningar utifrån ett genusperspektiv (punkt 8) – m, fp	19
7. Könsfördelning i tjänsteförslagsnämnder (punkt 9) – c.....	20
Förteckning över behandlade förslag.....	21
Motioner från allmänna motionstiden.....	21

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Med hänvisning till de motiveringar som framförs under Utskottets överväganden föreslår utskottet att riksdagen fattar följande beslut:

1. Jämställdhetsarbetet i skolan

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Ub225 yrkande 20, 2000/01:Ub236 yrkande 27, 2000/01:Ub292, 2000/01:Ub293, 2000/01:Ub316 yrkande 25, 2000/01:So358 yrkande 5, 2000/01:A806 yrkande 5, 2000/01:A809 yrkande 1 och 2000/01:A812 yrkande 15.

Reservation 1 (m, c, fp) – delvis

2. Åtgärder mot sexuella trakasserier i skolan

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Ub224, 2000/01:Ub263 och 2000/01:A808 yrkande 29.

3. Träning i självförsvar för flickor

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Ub249 yrkandena 1 och 2, 2000/01:Ub305 samt 2000/01:So450 yrkande 6.

Reservation 2 (v)

4. Jämnare könsfördelning inom vissa högskoleutbildningar

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Ub470 och 2000/01:Ub479 yrkande 18.

5. Dimensionering av utbildningsplatser i högskolan

Riksdagen avslår motion 2000/01:Ub479 yrkande 17.

Reservation 3 (c, fp)

6. Jämställdhetslagstiftning för studenter, innefattande skydd mot sexuella trakasserier

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Ub479 yrkande 15, 2000/01:Ub481, 2000/01:Ub810 yrkande 6, 2000/01:Ub820 yrkande 29 och 2000/01:A811 yrkande 9.

Reservation 4 (kd)

7. Likvärdiga villkor för kvinnor och män inom högre utbildning och forskning

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:A806 yrkande 7 och 2000/01:A808 yrkande 25.

Reservation 5 (m)

8. Genomgång av de senaste årens professorstillsättningar utifrån ett genusperspektiv

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Ub820 yrkande 30, 2000/01:A806 yrkande 8 och 2000/01:A812 yrkande 16.

Reservation 6 (m, fp)

9. Könsfördelning i tjänsteförslagsnämnder

Riksdagen avslår motion 2000/01:Ub479 yrkande 16.

Reservation 7 (c)

10. Tydligare genusperspektiv i vårdutbildningar m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Ub461, 2000/01:So545 yrkande 19 och 2000/01:A808 yrkande 26.

Reservation 1 (m, c, fp) – delvis

11. Genuskunskap i lärarutbildningen

Riksdagen avslår motion 2000/01:A808 yrkande 30.

12. Andra motionsyrkanden

Riksdagen avslår motionerna 2000/01:Ub306, 2000/01:Ub500, 2000/01:Ub817, 2000/01:A808 yrkande 28 och 2000/01:A809 yrkande 2.

Stockholm den 8 mars 2001

På utbildningsutskottets vägnar

Jan Björkman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jan Björkman (s), Britt-Marie Danestig (v), Beatrice Ask (m), Inger Lundberg (s), Yvonne Andersson (kd), Lars Hjertén (m), Majléne Westerlund Panke (s), Tomas Högström (m), Torgny Danielsson (s), Erling Wälivaara (kd), Gunnar Goude (mp), Sofia Jonsson (c), Ulf Nilsson (fp), Anders Sjölund (m), Nils-Erik Söderqvist (s), Kalle Larsson (v) och Michael Lund (s).

Redogörelse för ärendet

Under den allmänna motionstiden år 2000 väcktes ett stort antal motioner med yrkanden rörande jämställdhet inom utbildning och forskning.

Yrkandena avser frågor om bl.a. jämställdhetsarbetet i skolan, åtgärder mot sexuella trakasserier i skolan, träning i självförsvar för flickor, könsfördelningen inom vissa högskoleutbildningar, jämställdhetslagstiftning för studenter, likvärdiga villkor för kvinnor och män inom högre utbildning och forskning, tillsättningar av professurer samt genusperspektiv i vårdutbildningar och lärarutbildningen.

Förslagen i motionerna, sammanlagt 39 yrkanden, återges i *bilaga*.

Utskottets överväganden

Jämställdhetsarbetet i skolan

Synpunkter på **jämställdhetsarbetet i skolan** och hur detta kan förbättras förs fram i flera motioner.

Enligt Moderata samlingspartiet i motion 2000/01:A806 yrkande 5 måste jämställdhetsarbetet grundas på kunskap om kvinnligt och manligt och bli en pedagogisk fråga, snarare än en moral- eller attitydfråga. Moderaterna betonar att en jämställdhetspolitik för skolan måste ta sikte på hur undervisningen går till, hur skolan arbetar, när olika ämnen introduceras i tiden och hur arbetsformerna i skolan skall kunna undvika att missgynna ettdera könet. De anser exempelvis att det i första hand är en pedagogisk fråga att väcka flickors intresse för teknik.

Kristdemokraterna framhåller i motion 2000/01:Ub316 yrkande 25 att jämställdhet är en av de viktiga frågor som behöver etisk belysning i skolan. Därtill måste skolan uppmärksamma och ta hänsyn till flickors och pojkars olika sätt att uttrycka sig, både verbalt och med kroppsspråk. Såväl flickor som pojkar bör aktivt uppmuntras att söka sig till yrken som domineras av motsatt kön. I motion 2000/01:Ub293 (kd) anför motionären att studier som visar på brister i jämställdhet mellan kvinnor och män bör tas upp i skolundervisningen med syftet att påverka pojkars/mäns syn på flickor/kvinnor.

I Centerpartiets motion 2000/01:So358 yrkande 5 markeras att skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Den skall ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla förmåga och intressen oberoende av köns-tillhörighet. Vidare måste ett aktivt jämställdhetsarbete i skolan inriktas på attitydförändringar vad gäller både ungdomars språk och samlevnad, menar motionärerna. Det sexualiserade språk som spridit sig i skolorna visar på nedsättande attityder och bristande jämställdhet. Liknande synpunkter förs fram i motion 2000/01:A809 (c) yrkande 1, där motionärerna också vill att ett samlat program för ökad jämställdhet i skolan utarbetas av Skolverket i nära samverkan med lärarnas organisationer.

Folkpartiet understryker i motion 2000/01:A812 yrkande 15 att jämställdhet handlar både om kunskap och pedagogik. Arbetet med att förbättra jämställdheten måste bli en integrerad del av undervisningen i skolan. I motionen pekas på att utrymme finns för olika initiativ från skolans sida, t.ex. att undervisa flickor och pojkar var för sig i vissa delar av olika ämnen. I Folkpartiets motioner 2000/01:Ub225 yrkande 20 och 2000/01:Ub236 yrkande 27, rörande grundskolan respektive gymnasieskolan, lyfts likaså fram att ett jämställdhetsperspektiv skall genomsyra all undervisning. Pedagogiken i grundskolan måste anpassas så att både flickor och pojkar kan intressera sig och aktivt ta del av undervisningen. I gymnasieskolan måste hänsyn tas till olik-

heter mellan könen i fråga om mognad och kunskaper, när undervisningen organiseras och vid val av pedagogiska metoder.

Även i motion 2000/01:Ub292 (s) framställs jämställdhet som både en pedagogisk fråga och en fråga om kunskap. Motionärerna betonar att jämställdhet också är en viktig värdegrundsfråga som handlar om förhållningssätt. Regeringen bör därför ta ansvar för att detta kunskapsområde har en plats i läramas grundutbildning och fortbildning. Det är viktigt att regeringen fortsätter att stödja och stimulera det lokala arbetet med värdegrunden.

U t s k o t t e t anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Utskottet har tidigare vid behandlingen av motsvarande motionsyrkanden om jämställdhetsarbetet i skolan, och senast i betänkandet 1999/2000:UbU11, konstaterat att synen på jämställdhet som både en värdegrundsfråga och en pedagogisk fråga har tydliggjorts under senare år. Åtgärder har vidtagits på nationell nivå för att stödja och stimulera det lokala jämställdhetsarbetet ute i skolorna. I korthet kan här nämnas följande.

Genom beslut av riksdagen våren 1995 infördes i skollagens portalparagraf, 1 kap. 2 §, en bestämmelse att den som verkar inom skolan särskilt skall främja jämställdhet mellan könen (prop. 1994/95:164, bet. UbU18, rskr. 405). Riksdagen delade regeringens bedömning att jämställdhet skall lyftas fram som en pedagogisk fråga i skolans dagliga arbete.

Sedan den 1 november 1997 finns i instruktionen för Skolverket inskrivet att verket inom sitt verksamhetsområde aktivt och medvetet skall främja flickors, kvinnors, pojkers och mäns lika rätt och möjligheter.

Under ett drygt år från februari 1999 till och med utgången av mars 2000 arbetade inom Utbildningsdepartementet en projektgrupp med uppgift att utveckla arbetet med värdegrunden i skolan. Värdegrunden som formuleras i läroplanerna anger de grundläggande värden som vårt samhällsliv vilar på – människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta – och som skolan skall förmedla och förankra hos eleverna. Projektgruppen har bl.a. genom olika informativa och målgruppsanpassade insatser gett stöd till och stimulerat skolorna att konkretisera värdegrunden i sin verksamhet.

Skolverket har under hösten 2000 publicerat en temabild om värdegrunden, med titeln *Med demokrati som uppdrag*. Den bygger på de kunskaper och erfarenheter inom området som införskaffats under senare år, och ger en övergripande och samlad bild av de möjligheter och problem som finns i arbetet med att omsätta de grundläggande demokratiska värdena i praktiken. Skolverket har också på uppdrag av regeringen och utifrån den analys som återfinns i temabilden i november 2000 presenterat en långsiktig *Strategi för Skolverkets arbete med de demokratiska värdena*. Bland annat anges där hur verket avser att arbeta med att stödja kompetensutveckling vid förskolor och skolor i dessa frågor samt verkets planer på framtida utvecklingsprojekt.

I den nya lärarutbildningen – som riksdagen beslutat om hösten 2000 (prop. 1999/2000:135, bet. 2000/01:UbU3, rskr. 5) – lyfts fram att studenten

för att erhålla lärarexamen skall äga sådan kompetens att han eller hon kan *dels* förmedla och förankra samhällets och demokratis värdegrund, *dels* inse betydelsen av könsskillnader i undervisningssituationen och vid presentation av ämnesstoffet. Detta har genom en ändring i högskoleförordningen (1993:100, ändr. 2001:23), som träder i kraft den 1 juli 2001, intagits i målbeskrivningen för den nya lärarexamen.

Från och med höstterminen 2000 gäller – efter beslut av regeringen – reviderade kursplaner för alla ämnen i grundskolan. I dessa har eftersträvat skolans värdegrund, däribland jämställdhet som en fråga om demokrati, skall genomsyra undervisningen i alla ämnen. Till exempel har ambitionen varit att innehållet i kursplanerna för de naturorienterande ämnena skall vara uttryckt på ett sådant sätt att det kan tilltala både flickor och pojkar.

Åtgärder mot sexuella trakasserier i skolan m.m.

Yrkanden om **åtgärder mot sexuella trakasserier i skolan** framställs i tre motioner.

Miljöpartiet anmärker i motion 2000/01:Ub224 att jämställdhetslagens förbud mot sexuella trakasserier omfattar lärare och annan skolpersonal, men inte elever. Motionärerna vill att samma juridiska skydd som finns i nämnda lag även skall gälla för elever i grundskolan och gymnasieskolan.

I motion 2000/01:A808 yrkande 29 påpekar Miljöpartiet att många flickor i dag far illa av könsmobbing under sin skolgång. Detta är en skrämmande utveckling som motionärerna inte kan acceptera. Tyvärr finns det i nuvarande lagstiftning inga regler som skyddar mot sådana trakasserier. Motionärerna menar att det också är en fråga om att åstadkomma attitydförändringar hos de vuxna på skolan, som har ett övergripande ansvar, och hos pojkar och flickor att visa respekt för varandra.

Även i motion 2000/01:Ub263 (s) framhålls betydelsen av att unga flickor och pojkar växer upp med en respekt för varandra som människor. Motionärerna anser att det är ett nationellt ansvar att se till att sexuella trakasserier och övergrepp motverkas inom skolan.

U t s k o t t e t har samma uppfattning som motionärerna att könsmobbing i skolan, bl.a. bruket av ett sexistiskt språk, inte kan tolereras och på alla sätt måste stävjas. Utskottet anser emellertid att riksdagen bör avslå motionsyrkandena med hänvisning till följande.

Den 1 januari 1998 skärptes och förtydligades skollagen (1985:1100) som stöd för det lokala arbetet mot mobbing (prop. 1997/98:6, bet. UbU5, rskr. 107). Enligt den därefter gällande lydelsen av 1 kap. 2 § skollagen är den som verkar inom skolan skyldig att aktivt motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbing och rasistiska beteenden. Utskottet ansåg att sexuella trakasserier likaså måste betraktas som en allvarlig form av kränkande behandling (bet. 1997/98:UbU5 s. 30). På utskottets förslag gjorde riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen borde över-

väga hur man på lämpligaste sätt skall kunna markera att trakasserier på grund av kön eller sexuell identitet inte får förekomma.

Skolverket genomförde under år 1999 på regeringens uppdrag en nationell kvalitetsgranskning om hur skolorna bedriver sex- och samlevnadsundervisning, främst ur ett jämställdhetsperspektiv (rapport dnr 99:208). Detta ledde i sin tur till ett nytt regeringsuppdrag, att ta fram en långsiktig strategisk planering för hur skolor kan arbeta med de grundläggande demokratiska värdena. Som utskottet redovisat i det föregående har Skolverket i november 2000 fullgjort uppdraget genom skriften *Strategi för Skolverkets arbete med de demokratiska värdena*.

Även Jämställdhetsombudsmannen (JämO) har i ett särskilt skolprojekt arbetat med insatser för att motverka sexuella trakasserier. JämO har under år 2000 givit ut *JämOs handbok mot könsmobbing i skolan*.

Som också nämnts i det föregående har kursplanerna för grundskolans alla ämnen reviderats med tillämpning från höstterminen 2000. I de samhällsorienterande ämnena markeras tydligt att tid skall avsättas för att diskutera och reflektera över begrepp som identitet, sexualitet, kärlek och jämställdhet. Där betonas vikten av att tala om värdefrågor i samband med undervisning om samlevnad och relationer, människosyn och språkbruk. Även i kursplanen för de naturorienterande ämnena och i biologi finns naturligen vissa inslag kring undervisningen i sex och samlevnad.

Enligt direktiven till Skollagskommittén har kommittén i uppgift att utreda och föreslå hur en ökad rättssäkerhet för eleverna kan åstadkommas (dir. 1999:15). Kommittén skall vid behov föreslå förändringar för att stärka barns och ungdomars skydd och trygghet i barnomsorgs- och skolverksamheten. Kränkande behandling pekas särskilt ut i direktiven. Vidare skall utredas om statens sanktionsmöjligheter behöver stärkas. Kommittén skall redovisa uppdraget senast den 15 september 2001.

Utskottet ser det som angeläget att elever så långt möjligt får ett skydd mot sådan kränkande behandling som sexuella trakasserier innebär. Resultatet av Skollagskommitténs arbete med dessa frågor bör emellertid avvaktas.

Enligt motion 2000/01:Ub249 (v) bör ett uppdrag lämnas till Skolverket att, inom ramen för befintliga medel, utveckla ett projekt som syftar till att förmå grund- och gymnasieskolor att anordna **självförsvarsträning för flickor** (yrk. 2). Motionärerna vill också att riksdagen uttalar sig för att självförsvarsträning för flickor skall ordnas på de skolor där eleverna så önskar (yrk. 1). De påpekar att en del skolor och kommuner redan i dag anordnar sådan utbildning. Utbildningen eller träningen handlar om att stärka unga flickors självkänsla, ge dem kunskap om hur man undviker farliga situationer och om hur man rent fysiskt tar sig ur dem. Många unga flickors vardag är fylld av rädsla, undergivenhet och fruktan för övergrepp, anmärker motionärerna.

Också Miljöpartiet föreslår i motion 2000/01:So450 yrkande 6 att skolan får i uppdrag att ge flickor utbildning i självförsvar. Motionärerna anser att flickor behöver få någorlunda kunskap om hur de skall agera om de utsätts för

hot om våld, samtidigt som pojkar många gånger behöver få träning i empati och att hantera konflikter verbalt.

I motion 2000/01:Ub305 (kd) framhålls att skolans uppgift är att genom bl.a. etiska samtal och samlevnadsundervisning stärka självförtroendet hos såväl flickor som pojkar. Träning i självförsvar för flickor skulle kunna vara ett komplement till denna undervisning för de flickor som så önskar.

U t s k o t t e t behandlade och avstyrkte under föregående riksmöte ett motsvarande motionsyrkande om självförsvarsträning för flickor (bet. 1999/2000:UbU11). Utskottet anförde då att det är viktigt att skolan medverkar till att hos eleverna skapa förståelse och respekt för människor av båda könen och att skolan anvisar vägar att genom samtal lösa konflikter och motsättningar. Utskottet hänvisade till att Skolverket utarbetat referensmaterial som kan användas ute i skolorna som underlag för samtal och diskussioner inom kunskapsområdet sexualitet och samlevnad.

Utskottet har ingen annan uppfattning nu. Det bör påpekas att det står skolorna fritt att anordna träning i självförsvar för flickor om sådan utbildning efterfrågas. Riksdagen bör dock inte uttala sig om det närmare innehållet i undervisningen eller om formerna för densamma.

Med hänvisning härtill bör riksdagen avslå motionsyrkandena.

Rekrytering av kvinnor och män till högre utbildningar

Ett par motionsyrkanden syftar till en **jämnare könsfördelning inom vissa högskoleutbildningar**.

Centerpartiet vill i motion 2000/01:Ub479 yrkande 18 att regeringen skall ta initiativ till att öka rekryteringen av män till kvinnodominerade utbildningar. Motionärerna åsyftar särskilt vård- och undervisningsutbildningarna.

Bland annat för att bryta den könssegregerade arbetsmarknaden är det enligt motion 2000/01:Ub470 (s) viktigt att locka fler kvinnor till ingenjörsutbildningarna. Tydliga mål måste sättas upp vid universitet och högskolor för att höja andelen kvinnor i dessa utbildningar och förslag läggas fram hur man når dessa mål.

U t s k o t t e t hänvisar till att regeringen i regleringsbrev för budgetåret 2001 avseende anslag till universitet och högskolor m.m., liksom tidigare år, ålagt lärosätena att i sina årsredovisningar redogöra för vilka åtgärder som vidtagits för att få en jämnare könsfördelning – bl.a. i utbildningar med ojämn könsfördelning, såsom vissa lärar- och vårdutbildningar samt naturvetenskapliga och tekniska utbildningar.

Enligt Högskoleverkets *Årsrapport för universitet och högskolor 1999* har en markant ökning skett av andelen kvinnor som påbörjar teknisk utbildning (s. 8). Sedan mitten av 1990-talet har andelen kvinnor bland nybörjarna till civilingenjörsutbildning ökat från 20 till 27 % och till högskoleingenjörsutbildning från 17 till 27 %. Utskottet ser det som viktigt att flickors intresse

stimuleras tidigt genom insatser redan i grundskolan, t.ex. genom det s.k. NOT-projektet.

Med det anförda föreslår utskottet avslag på motionsyrkandena.

I motion 2000/01:Ub479 yrkande 17 påpekar Centerpartiet att sökandetrycket är mindre till de högskoleutbildningar som män i första hand efterfrågar (tekniska och naturvetenskapliga) än till de utbildningar som kvinnor efterfrågar (lärar- respektive humanistiska). Vid **dimensionering av högskoleplatser** bör högskolorna beakta relationen mellan platsantal och hur många sökande en utbildning har för att undvika att en diskriminerande effekt uppstår, framhåller motionärerna. De vill att riksdagen skall göra ett uttalande om att regeringen, om det behövs, gör erforderliga förtydliganden i högskoleförordningen.

U t s k o t t e t föreslår avslag på motionsyrkandet.

Utbildningen inom olika områden måste, enligt utskottets uppfattning, dimensioneras utifrån en samlad bedömning av arbetsmarknadens behov och studenternas efterfrågan.

Studenterna och jämställdhetslagstiftningen

I flera motioner framställs krav på att studenter skall omfattas av en **jämställdhetslagstiftning, innefattande skydd för sexuella trakasserier**, dvs. av regler motsvarande dem som finns i jämställdhetslagen.

Kristdemokraterna uttrycker i motionerna 2000/01:Ub810 yrkande 6 och 2000/01:A811 yrkande 9 sin uppfattning att studenter skall åtnjuta samma rättsliga skydd som anställda vid högskolan, t.ex. mot sexuella trakasserier, och att de skall omfattas av högskolans jämställdhetsplan. De anser att jämställdhetslagen borde användas som förebild för att införa jämställdhetsregler i högskoleförordningen.

Liknande synpunkter förs fram av Centerpartiet i motion 2000/01:Ub479 yrkande 15. Där uttalas att även studenter inom grundutbildningen borde omfattas av bestämmelser motsvarande dem som finns i jämställdhetslagen. Sådana bestämmelser kan skrivas in i högskoleförordningen. Enligt motion 2000/01:Ub481 (c) bör en utredning tillsättas för att bl.a. kartlägga utbredningen av sexuella trakasserier och diskriminering av kvinnor på respektive högskola. Utredningen bör lämna förslag till lagregler eller andra åtgärder om behov av sådana visas.

Också Folkpartiet i motion 2000/01:Ub820 yrkande 29 kräver lagreglerat skydd för studenter mot sexuella trakasserier.

U t s k o t t e t anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena med hänvisning till följande.

Föreskrifter om jämställdhetsarbetet vid högskolorna som även omfattar studenter finns i 1 kap. 5 § högskolelagen (1992:1434), där det sägs att i högskolornas verksamhet skall jämställdhet mellan kvinnor och män alltid iaktas och främjas. Enligt 1 kap. 9 § högskoleförordningen (1993:100) är

högskolorna skyldiga att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att någon student utsätts för sådant ovälkommet uppträdande av sexuell natur eller annat ovälkommet uppträdande grundat på kön som kränker en students integritet i högskolestudierna (sexuella trakasserier).

Enligt instruktionen för Högskoleverket skall verket inom sitt verksamhetsområde främja jämställdhet mellan kvinnor och män. Högskoleverket har tillsatt ett jämställdhetsråd vars uppdrag inbegriper att vara idégivare samt referens- och förslagsgrupp åt verket.

I en promemoria från Utbildningsdepartementet *Åtgärder mot diskriminering i högskolan* (Ds 2000:71), som presenterades i december 2000, lämnas förslag till en helt ny lag mot diskriminering av studenter vid statliga universitet och högskolor och hos enskilda utbildningsanordnare. I den föreslagna lagen om likabehandling i högskolan förbjuds diskriminering av studenter på grund av könstillhörighet, etnisk tillhörighet, sexuell läggning och funktionshinder. Enligt lagen skall högskolorna bl.a. vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att någon student utsätts för sexuella trakasserier och trakasserier på grund av etnisk tillhörighet, sexuell läggning och funktionshinder. De skall årligen upprätta en plan som skall innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att främja likabehandling och motverka trakasserier. Högskoleverket skall utöva tillsynen över lagens efterlevnad. Verket skall enligt förslaget i promemorian utse en person, en ”studentombudsman”, som särskilt bevakar diskrimineringsfrågorna. Han eller hon skall också ha en opinionsbildande och rådgivande roll.

Promemorian om åtgärder mot diskriminering i högskolan har remissbehandlats. Ärendet är nu föremål för beredning inom Regeringskansliet.

I sammanhanget kan nämnas att Högskoleverket genomfört ett tillsynsprojekt med syfte att undersöka hur universitet och högskolor uppfyller sitt ansvar enligt högskoleförordningen att motverka sexuella trakasserier. I tillsynsrapporten *Sexuella trakasserier mot studenter – högskolornas åtgärder* (2000:17R), publicerad i december 2000, föreslår verket bl.a. att definitionen i högskoleförordningen av sexuella trakasserier ändras för att bättre motsvara den som finns i jämställdhetslagen.

Likvärdiga villkor för kvinnor och män inom högre utbildning och forskning

Frågor som rör **likvärdiga villkor för kvinnor och män inom högre utbildning och forskning** tas upp i ett par motioner.

Miljöpartiet begär i motion 2000/01:A808 yrkande 25 att regeringen låter utreda problemet med att så få kvinnor avslutar högre universitetsstudier. I motionen påtalas att endast en tredjedel av dem som tar doktorsexamen är kvinnor, och fortfarande är endast 10 % av professurerna vid universiteten tillsatta med kvinnor. Motionärerna menar att orsakerna till detta är bl.a. att

det främst är män som är handledare, män som väljer forskningskandidater och män som skapar strukturerna för konkurrensen på högre forskningsnivåer.

I motion 2000/01:A806 yrkande 7 avvisar Moderata samlingspartiet alla former av kvotering, även inom universitetsvärlden. Moderaterna är övertygade om att kvinnor har den inneboende förmågan att göra akademisk karriär av egen kraft och på sina egna meriter. De menar att kvotering också innebär att man angriper symtomen, i stället för att bota sjukdomen.

U t s k o t t e t anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Enligt uppgifter i Högskoleverkets *Årsrapport för universitet och högskolor 1999* har andelen kvinnor bland forskarexaminerade ökat år från år (s. 60). Under år 1999 var andelen kvinnor bland forskarexaminerade 35 %. Motsvarande andel år 1998 var 32 %. Jämfört med år 1990, då andelen var 26 %, har andelen kvinnor bland forskarexaminerade ökat med ca 10 procentenheter de senaste tio åren.

I två motioner från Folkpartiet, nämligen 2000/01:Ub820 yrkande 30 och 2000/01:A812 yrkande 16, föreslås att en utredning tillsätts med uppgift att göra en **genomgång av de senaste årens professorstillsättningar utifrån ett genusperspektiv**. De frågor som kan ställas är hur sakkunniga har valts och om det finns skillnader i bedömning av forskningens originalitet, pedagogisk skicklighet etc. som kan hänföras till om personen i fråga är man eller kvinna.

Också Moderaterna begär i motion 2000/01:A806 yrkande 8 att riksdagen skall göra ett uttalande om behovet av en översyn av tillsättningen av professorer och tjänsteförslagsnämndernas arbetsmetoder. Moderaterna framhåller att i ett system med klara kriterier, där manliga nätverk och slumpmässiga fördelar inte faller utslaget skulle alla, och i synnerhet kvinnor, få en bättre möjlighet att komma till sin rätt.

U t s k o t t e t föreslår avslag på motionsyrkandena.

På uppdrag av utbildningsutskottet har utskottets kansli tagit fram uppgifter om de senaste årens professorstillsättningar ur ett jämställdhetsperspektiv. Sammanfattat framkom följande. Enligt undersökningar, som gjorts, följs föreskrifterna om anställningsförfarandet och jämställdhet mellan kvinnor och män. Många lärosäten gör särskilda insatser för att kunna rekrytera kvinnor till professorer. Antalet kvinnliga professorer har mer än tredubblats sedan slutet av 1980-talet, från 84 år 1987 till 261 år 1998. Från år 1999 kan lektorer befordras till professorer. År 1999 utgjorde kvinnorna samma andel – 20 % – av de befordrade professorerna som av de professorer som detta år tillsattes efter ledigkungörande. Det är stora skillnader mellan vetenskapsområdena med avseende på andelen kvinnliga professorer. Vanligast är kvinnliga professorer inom humaniora. Det är också inom detta område som andelen ökat mest under de senaste åren. Lägst är andelen kvinnor inom teknik. Inom detta område har därtill ökningen varit minst. Sedan 1997 har rekryteringsmål angetts för andelen kvinnor bland nyanställda professorer. De flesta lärosäten har nått sina rekryteringsmål.

Krav på en jämn **könsfördelning i tjänsteförslagsnämnderna** förs fram av Centerpartiet i motion 2000/01:Ub479 yrkande 16. Motionärerna anser att

kvotering bör övervägas om högskolevärlden misslyckas med att uppnå en jämn könsfördelning i dessa nämnder.

U t s k o t t e t föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandet.

Enligt gällande regler i 3 och 4 kap. högskoleförordningen åvilar ansvaret för att utarbeta och avge förslag i ärenden om anställning av professorer, lektorer och forskarassistenter fakultetsnämnder eller motsvarande organ. Vid val av ledamöter till fakultetsnämnd skall, om det inte finns synnerliga skäl, de föreslagna personerna till minst en tredjedel utgöras av kvinnor och till minst en tredjedel av män (3 kap. 11 §).

Utbildning och forskning i ett genusperspektiv

I motion 2000/01:Ub461 (m) betonas att kunskaperna inom sjukvården vad gäller kvinnors symtom och sjukdomsbild måste öka. Det är enligt motionären viktigt att examensordningen tydligt anger att ett **genusperspektiv** bör finnas i **utbildningen till läkare och sjuksköterska**.

Enligt motion 2000/01:So545 (c) yrkande 19 bör riksdagen begära att regeringen lägger fram förslag som syftar till att öka forskningen kring kvinnors ohälsa och att föra in genderfrågor i läkar- och vårdutbildning. Även i Miljöpartiets motion 2000/01:A808 yrkande 26 begärs att regeringen skall lägga fram förslag som syftar till att det i forskningen på sjukdomar tas hänsyn till könsrelaterade symtom och deras konsekvenser.

U t s k o t t e t anser att motionsyrkandena bör avslås av riksdagen.

Enligt examensbeskrivningarna i högskoleförordningen skall studenten för erhållande av läkarexamen respektive sjuksköterskeexamen ha förvärvat kännedom om förhållanden i samhället som påverkar kvinnors och mäns hälsa.

Högskoleverket har i februari 2000 presenterat rapporten *Lärosätenas arbete med jämställdhet, studentinflytande samt social och etnisk mångfald* (rapportserie 2000:8R). Av rapporten framgår att arbetet med att utveckla ett genusperspektiv inom grundutbildningen varierar stort mellan och inom olika lärosäten. Verket lyfter fram exempel på universitet där flera av utbildningarna, bl.a. läkarutbildningen, i dag omfattar ett sådant perspektiv. Högskoleverket framhåller att lärosätena bör arbeta vidare med att utveckla genusperspektivet inom såväl grundutbildning som forskning.

När det särskilt gäller den medicinska forskningen noterar utskottet att Medicinska forskningsrådet under år 1999 skärpt kravet på sammansättning av studiepopulationer vad gäller kön och ålder. Forskningsprojekten fokuserar lika ofta på sjukdomar som drabbar kvinnor som på sjukdomar som drabbar män.

Lärarytbildningen bör enligt Miljöpartiets motion 2000/01:A808 yrkande 30 innehålla moment av **genuskunskap**. Motionärerna anför att det krävs att lärarna själva är medvetna och väl utbildade i fråga om genusproblematiken för att kunna undervisa på ett könsneutralt sätt.

U t s k o t t e t erinrar om att i målbeskrivningen för den nya lärarexamen föreskrivs bl.a. att studenten skall kunna inse betydelsen av könsskillnader i undervisningssituationen och vid presentation av ämnesstoffet (högskoleförordningen 1993:100, ändr. 2001:23).

Utskottet finner att syftet med motionsyrkandet därmed är tillgodosett. Detta bör avslås av riksdagen.

Andra motionsyrkanden

Ansvar för skolväsendet och den högre utbildningen delas mellan stat, kommuner och respektive skola/lärosäte. Enligt gällande styrsystem skall riksdagen främst fatta beslut om övergripande och nationella frågor.

Flera motionsyrkanden rör frågor där det ankommer på regeringen, kommunen, skolan eller lärosätena att fatta beslut.

U t s k o t t e t föreslår med hänvisning till gällande ansvarsfördelning att följande motionsyrkanden avslås.

Enligt motion 2000/01:Ub306 (kd) bör pilotgrupper bildas för att öka och bibehålla intresset för naturvetenskap i grundskolan. Dessa grupper skall ta fram underlag för bättre förståelse av svårgripbara begrepp inom det naturvetenskapliga området och därmed väcka främst flickornas intresse.

Kvinnojourernas kunskap och kompetens bör enligt motion 2000/01:Ub500 (s) tas till vara i utbildningar när det gäller jämställdhet. Vidare bör det finnas minst en tjänst i kvinnovetenskap/feminism vid varje universitet om jämställdhetsmålen skall nås.

En satsning på flickor och teknik är enligt motion 2000/01:Ub817 (s) motiverat ur ett jämställdhetsperspektiv men också ur ett samhällsperspektiv. Motionärerna nämner som förebild Västerås kommun, där man gjort riktade insatser för flickor och teknik.

Miljöpartiet anser i motion 2000/01:A808 yrkande 28 att kvinnorna bör synliggöras i undervisningen, i läroböckerna och i klassrummet. Kvinnohistoria bör ingå i den vanliga historieundervisningen, både i grundskolan och i gymnasieskolan.

I motion 2000/01:A809 (c) yrkande 2 framhålls att utformningen av läroböcker i teknik bör förbättras för att öka unga kvinnors läsvilja och förståelse för teknikens möjligheter och begränsningar.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Jämställdhetsarbetet i skolan, m.m. (punkterna 1 och 10) – m, c, fp

av Beatrice Ask (m), Lars Hjertén (m), Tomas Högström (m), Sofia Jonsson (c), Ulf Nilsson (fp) och Anders Sjölund (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkterna 1 och 10 borde ha följande lydelse:

1. Jämställdhetsarbetet i skolan

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 1 om jämställdhetsarbetet i skolan. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2000/01:Ub225 yrkande 20, 2000/01:Ub236 yrkande 27, 2000/01:Ub292, 2000/01:Ub293, 2000/01:Ub316 yrkande 25, 2000/01:So358 yrkande 5, 2000/01:A806 yrkande 5, 2000/01:A809 yrkande 1 och 2000/01:A812 yrkande 15.

10. Tydligare genusperspektiv i vårdutbildningar m.m.

Riksdagen bifaller motionerna 2000/01:Ub461 och 2000/01:So545 yrkande 19 samt avslår motion 2000/01:A808 yrkande 26.

Ställningstagande

Vi vill betona att **jämställdhetsarbetet i skolan** måste grundas på kunskap och bli en pedagogisk fråga, snarare än en moral- eller attitydfråga. En jämställd utbildning måste ta fasta på skillnader mellan flickor och pojkar i mönad, värderingsmönster, språk, prestationer, val av ämnen m.m. Det är därmed av intresse hur undervisningen går till, hur skolan arbetar, när olika ämnen introduceras i tiden och hur arbetsformerna i skolan skall kunna undvika att missgynna ettdera könet. Pedagogik och metodik måste anpassas så att både flickor och pojkar kan intressera sig och aktivt ta del av undervisningen. Skolan skall ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet. Ett aktivt jämställdhetsarbete i skolan måste också inriktas på att förändra nedsättande attityder mellan pojkar och flickor som bl.a. visar sig i språkbruket. Riksdagen bör bifalla motionsyrkandena i dessa frågor.

Enligt vår mening skall kravet på ett **genusperspektiv i utbildningen till läkare och sjuksköterska** tydligt uttryckas i högskoleförordningens examensmål för läkarexamen och sjuksköterskeexamen. Kunskaperna inom sjukvården vad gäller kvinnors symtom och sjukdomsbild måste öka. Detta bör riksdagen tillkännage till regeringen som sin mening och därmed bifalla motionerna 2000/01:Ub461 och 2000/01:So545 yrkande 19.

2. Träning i självförsvar för flickor (punkt 3) – v

av Britt-Marie Danestig (v) och Kalle Larsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 3 borde ha följande lydelse:

3. Träning i självförsvar för flickor

Riksdagen bifaller motion 2000/01:Ub249 yrkandena 1 och 2 samt bifaller delvis motionerna 2000/01:Ub305 och 2000/01:So450 yrkande 6.

Ställningstagande

De senaste åren har flera undersökningar visat att unga tjejer utsätts för sexuella trakasserier. Vi kan konstatera att många unga tjejers vardag är fylld av rädsla, undergivenhet och fruktan för övergrepp. Vi anser därför att riksdagen bör göra ett uttalande om att **självförsvarsträning för tjejer** skall anordnas på de skolor där eleverna så önskar. Det handlar om att stärka unga tjejers självkänsla, ge dem kunskap om hur man undviker farliga situationer och hur man rent fysiskt tar sig ur dem. Feministiskt självförsvar är en specifik form av träning som utgår från tjejers fysiska förutsättningar och handlar just om att försvara sig mot övergrepp. Riksdagen bör vidare begära att regeringen ger Skolverket i uppdrag att inom ramen för befintliga medel utveckla ett projekt som syftar till att förmå grund- och gymnasieskolor att anordna självförsvarsträning för tjejer. Vad vi här har anfört bör riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening och därmed bifalla motion 2000/01:Ub249.

3. Dimensionering av utbildningsplatser i högskolan (punkt 5) – c, fp

av Sofia Jonsson (c) och Ulf Nilsson (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 5 borde ha följande lydelse:

5. Dimensionering av utbildningsplatser i högskolan

Riksdagen bifaller motion 2000/01:Ub479 yrkande 17.

Ställningstagande

Enligt vår mening är högskolans utbildningsutbud bättre anpassat till männens efterfrågan än till kvinnornas. Det får till följd att jämförelsevis fler män än kvinnor antas till högskoleutbildning. Vid **dimensionering av högskoleplatser** bör högskolorna beakta relationen mellan platsantal och hur många sökande en utbildning har för att undvika att en diskriminerande effekt uppstår. Det bör ankomma på regeringen att, om det behövs, göra erforderliga förtydliganden i högskoleförordningen. Vad vi här har anfört bör riksdagen tillkännage för regeringen som sin mening och därmed bifalla motionsyrkandet.

4. Jämställdhetslagstiftning för studenter, innefattande skydd mot sexuella trakasserier (punkt 6) – kd

av Yvonne Andersson (kd) och Erling Wälivaara (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 6 borde ha följande lydelse:

6. Jämställdhetslagstiftning för studenter, innefattande skydd mot sexuella trakasserier

Riksdagen bifaller motion 2000/01:Ub810 yrkande 6 samt bifaller delvis motionerna 2000/01:Ub479 yrkande 15, 2000/01:Ub481, 2000/01:Ub820 yrkande 29 och 2000/01:A811 yrkande 9.

Ställningstagande

Vi anser att **jämställdhetsregler för studenter** bör införas i högskoleförordningen. Reglerna bör motsvara de bestämmelser som ges i jämställdhetslagen och alltså innebära att studenterna omfattas av en jämställdhetsplan som också innehåller åtgärder mot sexuella trakasserier. Vi föreslår att riksdagen bifaller motion 2000/01:Ub810 yrkande 6.

5. Likvärdiga villkor för kvinnor och män inom högre utbildning och forskning (punkt 7) – m

av Beatrice Ask (m), Lars Hjertén (m), Tomas Högröm (m) och Anders Sjölund (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 7 borde ha följande lydelse:

7. Likvärdiga villkor för kvinnor och män inom högre utbildning och forskning

Riksdagen bifaller motion 2000/01:A806 yrkande 7 samt avslår motion 2000/01:A808 yrkande 25.

Ställningstagande

Vi är övertygade om att kvinnor har den inneboende förmågan att göra akademisk karriär av egen kraft och på sina egna meriter. **Likvärdiga villkor för kvinnor och män** måste innebära att alla former av kvotering bestämt avvisas. Enligt vår uppfattning är kvotering ett sätt att angripa symtomen i stället för att bota sjukdomen. Vi anser att riksdagen bör bifalla motion 2000/01:A806 yrkande 7.

6. Genomgång av de senaste årens professorstillsättningar utifrån ett genusperspektiv (punkt 8) – m, fp

av Beatrice Ask (m), Lars Hjertén (m), Tomas Högström (m), Ulf Nilsson (fp) och Anders Sjölund (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 8 borde ha följande lydelse:

8. Genomgång av de senaste årens professorstillsättningar utifrån ett genusperspektiv

Riksdagen bifaller motionerna 2000/01:Ub820 yrkande 30, 2000/01:A806 yrkande 8 och 2000/01:A812 yrkande 16.

Ställningstagande

För att den bristande jämställdheten när det gäller anställningar av kvinnor och män inom högskolan skall kunna åtgärdas, måste en analys göras av de osynliga strukturer i det akademiska systemet som lägger hinder i vägen för kvinnorna. En **genomgång med genusperspektiv** bör göras av de senaste årens professorstillsättningar, där såväl kvinnor som män varit placerade bland de tre främsta kandidaterna. Genomgången bör belysa i vad mån det t.ex. funnits skillnader i bedömningen av forskningens originalitet eller av den pedagogiska skickligheten som kan hänföras till om personen i fråga är man eller kvinna. Vi menar att i ett system med klara kriterier, där manliga nätverk och slumpmässiga fördelar inte faller utslaget, skulle alla och i synnerhet kvinnor få en bättre möjlighet att komma till sin rätt. Motionsyrkandena i denna fråga bör bifallas av riksdagen.

7. Könsfördelning i tjänsteförslagsnämnder (punkt 9) – c

av Sofia Jonsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 9 borde ha följande lydelse:

9. Könsfördelning i tjänsteförslagsnämnder

Riksdagen bifaller motion 2000/01:Ub479 yrkande 16.

Ställningstagande

Det är viktigt att speciellt **tjänsteförslagsnämnder** uppvisar en **jämn könsfördelning**, då deras förslag ofta är direkt avgörande för tjänstestrukturena. Jag menar att kvotering bör övervägas om högskolevärlden misslyckas med att uppnå en jämn könsfördelning i dessa nämnder. Jag föreslår att riksdagen bifaller motionsyrkandet.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden

2000/01:Ub224 av Birger Schlaug m.fl. (mp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det juridiska skydd som återfinns i jämställdhetslagen också skall gälla elever i grundskola och gymnasium.

2000/01:Ub225 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ett jämställdhetsperspektiv skall genomsyra all undervisning.

2000/01:Ub236 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ett jämställdhetsperspektiv skall genomsyra all undervisning.

2000/01:Ub249 av Kalle Larsson m.fl. (v) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att på de skolor där eleverna så önskar skall självförsvarsträning för flickor ordnas.

2. Riksdagen begär att regeringen ger Skolverket i uppdrag att inom ramen för befintliga medel utveckla ett projekt som syftar till att förmå grund- och gymnasieskolor att anordna självförsvarsträning för flickor.

2000/01:Ub263 av Ann-Kristine Johansson och Helena Zakariasén (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nationellt ansvar för att motverka sexuella trakasserier och övergrepp.

2000/01:Ub292 av Carina Ohlsson och Monica Green (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om jämställdheten i skolan.

2000/01:Ub293 av Margareta Viklund (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att studier som visar på bristerna i jämställdhet mellan kvinnor och män tas till vara och att dessa frågor tas upp i skolundervisningen med syftet att påverka pojkars/mäns syn på flickor/kvinnor.

2000/01:Ub305 av Ulla-Britt Hagström (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att de tjejer som önskar skall ges möjlighet till träning i självförsvar i anslutning till skolan.

2000/01:Ub306 av Ulla-Britt Hagström (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att pilotgrupper bildas för att öka och bibehålla intresset för naturvetenskap i grundskolan.

2000/01:Ub316 av Alf Svensson m.fl. (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om jämställdhet i skolan.

2000/01:Ub461 av Cristina Husmark Pehrsson (m) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om vikten av ett tydligare genusperspektiv i examensordningen.

2000/01:Ub470 av Carina Ohlsson och Monica Green (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om andelen kvinnor i ingenjörsutbildningar.

2000/01:Ub479 av Sofia Jonsson m.fl. (c) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om regler motsvarande jämställdhetslagen i högskoleförordningen.

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om jämn könsfördelning i tjänsteförslagsnämnden.

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om beaktande av sökandetrycket vid dimensioneringen av högskoleplatser.

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om initiativ för att öka rekryteringen av män till kvinnodominerade utbildningar.

2000/01:Ub481 av Lena Ek (c) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en utredning för att undersöka hur jämställdheten kan ökas på svenska högskolor och universitet.

2000/01:Ub500 av Lisbeth Staaf-Igelström och Anita Jönsson (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om kvinnojourernas kunskap i utbildningsväsendet samt att fler professurer i kvinnovetenskap inrättas.

2000/01:Ub810 av Yvonne Andersson m.fl. (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om jämställdhetsarbetet i högskolan.

2000/01:Ub817 av Mariann Ytterberg m.fl. (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om flickor och teknik.

2000/01:Ub820 av Ulf Nilsson m.fl. (fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att studenter skall omfattas av lagen om sexuella trakasserier.

30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tillsätta en utredning där de senaste årens professorstillsättningar går igenom utifrån ett genusperspektiv.

2000/01:So358 av Lennart Daléus m.fl. (c) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om satsningar på jämställdhets- och samlevnadsfrågor för ökad livskvalitet.

2000/01:So450 av Matz Hammarström m.fl. (mp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förebygga våld.

2000/01:So545 av Lena Ek m.fl. (c) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

19. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag som syftar till att öka forskningen kring kvinnors ohälsa och att föra in genderfrågor i läkar- och vårdutbildning.

2000/01:A806 av Mikael Odenberg m.fl. (m) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om inriktningen av jämställdhetsarbetet i skolan.

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvotering.

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tillsättningen av professurer och tjänsteförslagsnämndernas arbetsmetoder.

2000/01:A808 av Matz Hammarström m.fl. (mp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

25. Riksdagen begär att regeringen låter utreda problemet med att så få kvinnor avslutar högre universitetsstudier.

26. Riksdagen begär att regeringen enligt vad som anförs i motionen lägger fram förslag som syftar till att det i forskningen på sjukdomar tas hänsyn till könsrelaterade symtom och deras konsekvenser.

28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att synliggöra kvinnor i undervisningen, i läroböckerna och i klassrummet.

29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om problematiken angående ungdomars språkbruk och att flickors kroppar anses vara allmänna objekt.

30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om jämställdhet och genuskunskap och teknik i lärarutbildningen och en fortsatt fördjupning av en jämställd undervisning.

2000/01:A809 av Margareta Andersson m.fl. (c) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om ett samlat program för ökad jämställdhet i den svenska skolan.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om utformningen av läroböcker.

2000/01:A811 av Maria Larsson m.fl. (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om jämställdhet på universitet och högskolor.

2000/01:A812 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om skolans viktiga roll när det gäller att lägga grunden för ett jämställt samhälle.

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om vikten av att de osynliga strukturerna och hindren mot kvinnor inom den högre utbildningen klarläggs.